

Smjernice za građane s ciljem povećanja udjela obnovljivih izvora energije u kućanstvima

Fosilna goriva (ugljen, nafta, prirodni plin) koja se koriste za zadovoljavanje naših energetskih potreba uzrokuju povećanje emisija stakleničkih plinova u atmosferi te posljedično porast globalne temperature na Zemlji i sve učestaliju pojavu ekstremnih vremenskih prilika (poplava, suša, toplinskih valova). Ljeto 2021. godine u Europi bilo je najtoplje u povijesti mjerena, a u Hrvatskoj smo zabilježili pet toplinskih valova kao i izraženu sušu u većini krajeva. Kako globalna zajednica postaje svjesna nužnosti napuštanja fosilnih goriva u ovom desetljeću, ona će postati teže dostupna, a njihova cijena kao energenta sve viša. Kontinuirani rast cijena energije s kojim smo suočeni, nastaviti će se i u bliskoj budućnosti.

S ciljem ublažavanja negativnog utjecaja klimatskih promjena, ali i kao odgovor na rastuću cijenu energetskih usluga, **Mreža za pravednu i niskougljičnu tranziciju** kao jednu od mjera predlaže, **ugradnju fotonaponskih sustava za proizvodnju električne energije**, odnosno **sunčanih elektrana**. Energija Sunca obnovljivi je izvor energije koji stoji na raspolaganju svima. Riječ je o besplatnom i neiscrpnom izvoru energije koji doprinosi održivom razvoju i energetskoj neovisnosti. Osnovni cilj ovih smjernica je pružiti građanima sažete i relevantne informacije o prednostima i postupku ugradnje sustava za iskorištavanje energije Sunca.

Prednosti koje ostvarujete ugradnjom sunčane elektrane na krov svoje kuće su sljedeće:

- Dugoročno **smanjenje troškova za električnu energiju** što je osobito važno u uvjetima kontinuiranog rasta cijena električne energije te ostalih energenata.
Značajne uštede (preko 80%) vidljive su već na prvom računu za električnu energiju nakon izgradnje sunčane elektrane.
- Riječ je o **sigurnoj i isplativoj investiciji** s vrlo niskim rizikom.
Vrijeme povrata u najvećem broju slučajeva kreće se u rasponu od 8 do 10 godina, dok je životni vijek elektrane minimalno 25 godina.
- Doprinos smanjenju emisija stakleničkih plinova i **ublažavanju klimatskih promjena**.
Prosječno hrvatsko kućanstvo, na ovaj način, može smanjiti svoj ugljični otisak za nekoliko tona, što je ekvivalent nekoliko stotina posađenih stabala.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost projektnih partnera

Osnovni podaci koji su vam potrebni kako biste ocijenili isplativost vašeg projekta su sljedeći:

- Godišnja potrošnja električne energije (viša i niža tarifa).

Podatke o potrošnji možete pronaći na svojim računima za električnu energiju. Na stranicama [Hrvatske elektroprivrede](#) možete pronaći objašnjenje stavki računa za utrošenu električnu energiju. Također, prilikom ocjene investicije pokušajte uzeti u obzir buduće trendove u potrošnji električne energije kao što su promjena broja članova kućanstva, nabava vozila na električni pogon i sl.

- Orientacija i nagib krova.

Idealna orientacija krova je prema jugu (jugozapadu, jugoistoku). Međutim, orientacija krova prema zapadu ili istoku nije prepreka za realizaciju projekta sunčane elektrane na krovu vaše kuće.

Pomoću aplikacije koja je dostupna na sljedećoj [poveznici](#), unosom podataka koji se odnose na vašu prosječnu potrošnju energije i karakteristike krova, možete dobiti okvirnu procjenu isplativosti svoje investicije: iznos ulaganja, vrijeme povrata kao i optimalnu veličinu, odnosno snagu potencijalne elektrane. Sukladno odredbama relevantnih propisa koji uređuju nacionalno tržište električne energije i trenutno važećem modelu korisnika postrojenja za samoopskrbu bitno je da količina proizvedene električne energije nije veća od potrošene električne energije na godišnjoj razini.

Na primjer, četveročlana obitelj iz Velike Gorice godišnje troši 3000 kWh električne energije u višoj tarifi, te 1000 kWh u nižoj tarifi. Optimalna veličina elektrane za njihove potrebe iznosi 3,3 kW, iznos početne investicije iznosi 35 tisuća kuna, a vrijeme povrata 9 godina. Rast cijena električne energije koje se očekuje u bliskoj budućnosti dovest će do daljnog povećanja isplativosti investicije.

Dodatno, ugradnja fotonaponskih sustava za proizvodnju električne energije također se potiče europskim sredstvima preko Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Na ovaj način moguće je ostvariti sufinanciranje početne investicije od 40% do 80%. Veći iznos subvencije možete ostvariti ukoliko živite na otocima ili na područjima od posebne državne skrbi. Nadalje, pojedine jedinice lokalne i regionalne samouprave također potiču ugradnju sustava za iskorištavanje obnovljivih izvora energije u kućanstvima.

Očekivano trajanje od pokretanja postupka do funkcionalne elektrane na krovu vaše kuće iznosi od 3 tjedna do 3 mjeseca. Više informacija o cijelokupnom postupku ugradnje sunčane elektrane i potporu cijelokupnoj provedbi projekta možete pronaći na mrežnim stranicama [Zelene energetske zadruge](#).

Istražite potencijal svojeg krova i sudjelujte u borbi protiv klimatskih promjena proizvodnjom električne energije za vlastite potrebe!

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost projektnih partnera